

Fjellhaug
internasjonale
Høgskole

Studieplan for

Årsstudium i kristendomskunnskap - nettstudium

(60 studiepoeng)

Høsten 2022

FJELLHAUG INTERNASJONALE HØGSKOLE

Innhold

1. Innledning.....	3
1.1 Innledning.....	3
1.2. Grunnlag for oppnåelse av årsstudium i kristendomskunnskap – nettstudium.....	3
2. Opptak.....	3
2.1 Opptak.....	3
2.2 Opptakskrav.....	3
2.3 Pris.....	3
3. Studiets hovedmålsetting.....	3
3.1 Studiets hovedmålsetting.....	3
3.2 Hva kvalifiserer studiet til?.....	3
4 Kvalifikasjoner for studier på lavere grads nivå.....	4
5. Studiets faglige profil.....	4
5.1 Studieåret.....	4
5.2 Undervisningsspråk.....	5
5.3 Leksjoner og pensummengde.....	5
5.4 Arbeidskrav.....	5
5.5 Vurderingsformer.....	5
6. Studiets pedagogiske profil.....	5
7. Studieprogrammets oppbygning.....	6
8. Kvalitetssikring av studiet.....	7
9. Emnebeskrivelser.....	8
RLE1001N Innføring i Bibelen (10 stp./ECTS).....	8
RLE1002N Kirkehistorie og konfesjonskunnskap (10 stp./ECTS).....	11
RLE1003N Kristen tro, etikk og livstolkning (10 stp./ECTS).....	15
RLE1004N Verdensreligionene (10 stp./ECTS).....	18
RLE1007N Bibelfag (10 stp./ECTS).....	21
BTM1501N Introduksjon til praktisk teologi og misjonsvitenskap (10 stp./ECTS).....	24
EX1001N Examen philosophicum (10 stp./ECTS).....	28

1. Innledning

1.1 Innledning

Studieplanen for årsstudium i kristendomskunnskap nettstudium tar utgangspunkt i følgende dokumenter: «Lov om universiteter og høyskoler», «Forskrift om grader og yrkesutdanninger», «Forskrift om opptak, studier og eksamen ved Fjellhaug Internasjonale Høgskole».

Studietilbudet er godkjent av Akademisk råd 21. april 2021.

1.2. Grunnlag for oppnåelse av årsstudium i kristendomskunnskap – nettstudium

Årsstudiet i kristendomskunnskap – nettstudium oppnås på grunnlag av eksamener av til sammen 60 studiepoengs omfang og har en normert studietid på ett (1) år. Det er også mulig å ta studieprogrammet på deltid.

2. Opptak

2.1 Opptak

Søknad om opptak skjer gjennom Samordna Opptak. Ved søknad via Samordna opptak gjelder de nasjonalt fastsatte søknadsfristene.

2.2 Opptakskrav

Opptakskravet er enten generell studiekompetanse (GENS) eller realkompetanse etter gjeldende regler.

For nærmere bestemmelser om opptak og opptakskrav henvises det til «Forskrift om opptak, studier og eksamen ved Fjellhaug Internasjonale Høgskole» som er tilgjengelig på høgskolens hjemmesider.

2.3 Pris

Se høgskolens hjemmesider.

3. Studiets hovedmålsetting

3.1 Studiets hovedmålsetting

Årsstudium i kristendomskunnskap – nettstudium er et ettårig studium som gir en grunnleggende innføring i Bibelen, den kristne tro og møte med andre livssyn og religioner. Studiet sikter på å gi økt kunnskap om den kristne tro og livstolkning.

3.2 Hva kvalifiserer studiet til?

Årsstudium i kristendomskunnskap – nettstudium gir økt forståelse for den kristne tro, historie og praksis. Studiet kan kvalifisere til både frivillig og lønnet arbeid i menighet og kristne organisasjoner.

Med nødvendig tilleggstudning innenfor KRLE og pedagogikk kan studiet kvalifisere til undervisning i kristendom, religion, livssyn og etikk på grunnskolenivå og i videregående opplæring.

Årsstudiet kan inngå i annen type utdanning og kan også inngå i et videre studium innenfor kristendomskunnskap eller teologi.

4 Kvalifikasjoner for studier på lavere grads nivå

Læringsutbyttet beskrives i samsvar med Nasjonalt kvalifikasjonsrammeverk og læringsutbyttet defineres i kunnskap, ferdigheter og generell kompetanse.

Studenten		
Kunnskap:	Ferdigheter:	Generell kompetanse:
<ul style="list-style-type: none"> - har kunnskap om Bibelen som helhet og kunnskap om utvalgte sentrale deler - har kunnskap om kristendommens historie, utbredelse og den kristne kirkes tro og lære - har kunnskap om ulike etiske modeller - har kunnskap om de store verdensreligionene med utgangspunkt i deres historiske utvikling, lære og praktiske funksjon - har kunnskap om religions- og kulturbegrepet og ha kunnskap om hvilke følger det flerkulturelle samfunnet får for religionens plass i samfunnet 	<ul style="list-style-type: none"> - kan formidle kunnskap om kristen tro på ulike arenaer - kan reflektere over sitt eget faglige arbeid og justere dette under veiledning - kan anvende ulike hermeneutiske metoder og verktøy i fortolkningen av tekster og særlig bibeltekster - har evne til å møte mennesker med ulike religiøse eller teologiske oppfatninger med kunnskap og respekt - kan drøfte utfordringer som det flerkulturelle og flerreligiøse samfunnet medfører og kunne bidra til konstruktiv dialog mellom ulike religioner og kulturer - kan oppdatere og tilegne seg ny kunnskap om Bibelen og kristen tro og lære 	<ul style="list-style-type: none"> - har evne til å arbeide alene og sammen med andre, i tråd med etiske krav og retningslinjer - kan bidra til utvikling av god praksis innenfor fagområdet ut ifra faglige forutsetninger og innsikt i yrkesetiske problemstillinger - behersker relevante faglige verktøy, teknikker arbeidsformer og har nødvendig digital kompetanse

5. Studiets faglige profil

5.1 Studieåret

Studieåret er på 40 uker og er delt i to semestre. Høstsemesteret varer fra august til desember, mens vårsemesteret varer fra januar til mai.

Studiets omfang på 60 studiepoeng (ECTS) tilsvarer 1500-1800 arbeidstimer dersom man tar studiet på heltid over ett år. Det innebærer at hvert emne har et omfang på 250-300 arbeidstimer. Inkludert i disse timene er arbeidet med nettleksjonene, arbeidskravene, lesing av pensum og eksamen.

For et emne på 10 stp. kan en normalfordeling se slik ut:

Læringsaktiviteter	48 timer
Selvstudium	140 timer
Eksamensforberedelse og gjennomføring	78 timer
Til sammen:	266 timer

5.2 Undervisningsspråk

Norsk. Enkelte emner og forelesninger kan gis på et annet nordisk språk eller engelsk.

5.3 Leksjoner og pensummengde

Det er i hvert emne et bestemt antall nettleksjoner som skal gjennomføres. Dette stiller krav til at man som student kan planlegge og tilrettelegge egen arbeidstid.

I emner av 10 studiepoengs omfang er lesepensumet mellom 770-800 sider. En del av pensum vil være på engelsk og krever derfor gode leseferdigheter i engelsk.

5.4 Arbeidskrav

Flere emner har et gitt antall arbeidskrav. Et arbeidskrav er ulike arbeider og krav som settes som vilkår for å framstille seg til eksamen eller prøve og/eller få endelig karakter i et emne, men der resultatet ikke inngår i beregningsgrunnlaget for endelig karakter i emnet. Se dokumentet «Retningslinjer for behandling av arbeidskrav» for utfyllende informasjon. Dokumentet finner du på Høgskolens læringsplattform.

5.5 Vurderingsformer

Hvert enkelt emne har en selvstendig evalueringsform.

Høgskolen benytter en gradert karakterskala fra A til F, der A er beste og E er dårligste ståkarakter. FIH har utviklet nivåspesifikke karakterbeskrivelser for institusjonen. Disse er tilgjengelige på Høgskolens læringsplattform for studenter og ansatte.

Noen emner er oppført med «Studiekrav som vurderingsform». I disse emnene er sluttvurderingen basert på at studiekravene er godkjente. Regler for antall forsøk per studiekrav står i emnebeskrivelsen.

For mer informasjon om vurderingsuttrykk og eksamen osv. henvises det til «Forskrift om opptak, studier og eksamen ved Fjellhaug Internasjonale Høgskole» (2014).

6. Studiets pedagogiske profil

Nettstudiet er lagt opp etter en student-læremateriell-modell. Det betyr at nettleksjonene legger vekt på å tilrettelegge for at studenten kan møte lærestoffet på en strukturert måte som gjør at man

kan følge den logiske progresjonen i emnet. Vi tilstreber å ha god struktur i emnerommet med virkemidler som er tilpasset det enkelte emnet.

Arbeidet med lærestoffet skjer på FiHs læringsplattform. Nettleksjonene inneholder normalt leseveiledning til pensum, veiledningstekster til nettleksjonene, samt lyd- eller videoopptak av forelesninger for hver nettleksjon.

Hvert emne har en nettlærer og en nettlærerassistent som er tilgjengelig for faglige spørsmål og som vil gi tilbakemelding og vurdering av arbeidskravene. Normalt er nettlærerassistenten førsteleddet i kommunikasjonen med nettstudentene.

Nettstudenten har i læringsplattformen tilgang til digitale verktøy for å kommunisere med medstudenter og finne noen å jobbe sammen med. Skolen oppfordrer til studentsamarbeid.

I og med at det er et nettstudium, er det en forutsetning at studenten er fortrolig med internettbruk: navigering i nettleser, bruk av diskusjonsforum, opp- og nedlasting av filer.

7. Studieprogrammets oppbygning

Studieprogrammet består av seks emner som til sammen utgjør 60 studiepoeng og som er definert på 1000-nivå:

RLE1001N	Innføring i Bibelen (10 stp.)
RLE1002N	Kirkehistorie og konfesjonskunnskap (10 stp.)
RLE1003N	Kristen tro, etikk og livstolkning (10 stp.)
RLE1004N	Verdensreligionene (10 stp.)
RLE1007N	Bibelfag (10 stp.)
og enten	
BTM1501N	Introduksjon til praktisk teologi og misjonsvitenskap
eller	
EX1001N	Examen philosophicum (10 stp.)

Høst	RLE1001N Innføring i Bibelen	BTM1501N Introduksjon til praktisk teologi og misjonsvitenskap <i>eller</i> EX1001N Examen Philosophicum	RLE1002N Kirkehistorie og konfesjonskunnskap
Vår	RLE1003N Kristen tro, etikk og livstolkning	RLE1004N Verdensreligionene	RLE1007N Bibelfag

Dersom man tar studiet på deltid over to år, vil fordelingen av emner bli slik at studenten det ene høstsemesteret tar to emner og det andre høstsemesteret ett emnet. Fordelingen er den samme om våren. Studenter står fritt til å velge denne fordelingen selv, men må velge blant de emnene som tilbys det enkelte semesteret.

1. semester, høst	Høstemne (10 stp.)	<i>Høstemne</i> (10 stp.)	
2. semester, vår	Våremne (10 stp.)	<i>Våremne</i> (10 stp.)	
3. semester, høst		<i>Høstemne</i> (10 stp.)	Høstemne (10 stp.)
4. semester, vår		<i>Våremne</i> (10 stp.)	Våremne (10 stp.)

Et forslag til en mulig (og naturlig) progresjon er:

1. semester, høst	RLE1001N (10 stp.)	RLE1002N (10 stp.)
2. semester, vår	RLE1003N (10 stp.)	
3. semester, høst		BTM1501N (10 stp.)
4. semester, vår	RLE1004N (10 stp.)	RLE1007N (10 stp.)

8. Kvalitetssikring av studiet

Studiets kvalitet, innhold, gjennomføring og videreutvikling blir ivaretatt av høgskolens kvalitetssikringssystem. Studiekvaliteten og studieprogrammene evalueres etter fastsatte sykluser. Studentene involveres i dette og vil regelmessig bli bedt om å foreta evalueringer av enkeltemner. Dessuten evalueres den generelle studiekvaliteten gjennom en årlig studiekvalitetsundersøkelse. Resultatene og hovedfunnene ved både emneevalueringene og studiekvalitetsundersøkelsen blir behandlet i de aktuelle rådene innenfor kvalitetssikringssystemet.

For mer informasjon om høgskolens kvalitetssikringssystem henvises det til «Kvalitetssystem for Fjellhaug Internasjonale Høgskole» som er tilgjengelig i skolens LMS.

9. Emnebeskrivelser

RLE1001N Innføring i Bibelen (10 stp./ECTS)

Emnekode:	RLE1001N
Emnenavn:	Innføring i Bibelen
Emnenavn nynorsk:	Innføring i Bibelen
Emnenavn engelsk:	Introduction to the Bible
Studiepoeng:	10
Nivå:	1000 (Grunnivå)
Undervisningssemester:	Høstsemesteret
Emneansvarlig:	Førstelektor Knut Kåre Kirkholm
Obligatoriske forkunnskaper:	Ingen
Anbefalte forkunnskaper:	Ingen
Tilbys som enkeltemne:	Ja
Studiepoengreduksjon:	10 stp. mot RLE1001 5 stp. mot KRL101-101 5 stp. mot KRL101-103 10 stp. mot BMM1001 10 stp. mot BTM1001
Hjelpemiddeliste ved eksamen:	Alle hjelpemidler tillatt
Gjelder fra:	1. august 2018

Læringsmål:

Kunnskap

Etter gjennomført emne skal studenten kunne:

- gjøre rede for hovedtrekkene i og grunnleggende problemstillinger ved Det gamle testamentets tekstsjangre og skriftgrupper, og de ulike GT-bøkernes tilblivelse, oppbygning og innhold, med særlig vekt på 1, 2 og 5. Mosebok, 1. og 2. Kongebok, Jesaja, Salmenes bok og Jobs bok
- ha oversikt over Israels historie fra tidlig kongetid til eksiltid og grunnleggende problemstillinger knyttet til denne perioden i Israels historie
- gjøre rede for hovedtrekkene i og grunnleggende problemstillinger ved Det nye testamentets tekstsjangre og skriftgrupper, og de ulike NT-bøkernes tilblivelse, oppbygning og innhold, med særlig vekt på Lukasevangeliet, Johannesevangeliet, Romerbrevet, 1. Korinterbrev, Efeserbrevet, 1. Timoteusbrev, 1. Petersbrev og Johannes' åpenbaring
- gjøre rede for form og innhold i utvalgte tekster fra Matteusevangeliet.
- gjøre kort rede for Det nye testamentets tidshistorie
- gjøre rede for hovedtrekkene og grunnleggende problemstillinger knyttet til Bibelens tekst- og kanonhistorie

Ferdigheter

Etter gjennomført emne skal studenten kunne:

- presentere grunnleggende kunnskap om Bibelens tekstsjangre og skriftgrupper, samt de ulike bøkens tilblivelse, innhold og betydning
- bruke faglig kunnskap og relevante resultater fra forskning på innledningsstoff til Bibelen og treffe begrunnede valg
- finne, vurdere og henvise til informasjon og fagstoff i relevante oppslagsverk, evangeliessynopse og kommentarlitteratur, og fremstille dette slik at det belyser en tekst eller en bibelteologisk problemstilling
- gjøre nytte av fagstoffet til å undervise om Bibelen i ulike kirkelige og undervisningsmessige sammenhenger.

Emnets innhold:

Emnet gir en grunnleggende innføring i Bibelens tekstsjangre og skriftgrupper, samt de ulike bibelbøkens tilblivelse, oppbygning og innhold. I arbeidet med Det gamle testamentet vil det bli særlig lagt vekt på 1, 2 og 5 Mosebok, 1. og 2. Kongebok, Jesaja, Salmenes bok og Jobs bok. Videre gis det en grunnleggende innføring i Israels historie fra tidlig kongetid til eksilet og ulike problemstillinger knyttet til denne historieperioden drøftes.

I arbeidet med Det nye testamentets skriftsamling legges det særlig vekt på Lukasevangeliet, Johannesevangeliet, Romerbrevet, 1. Korinterbrev, Efeserbrevet, 1. Petersbrev og Johannes' åpenbaring. Det nye testamentets tidshistorie belyses. Det gis også en innføring i form og innhold i utvalgte tekster fra Matteusevangeliet med et sideblikk på misjonstankens gradvise gjennombrudd.

Det gis også en innføring i GTs og NTs tekst- og kanonhistorie og senere virkningshistorie hvor særlig oversettelsesproblematikk og bibelsyn vil bli drøftet.

Organisering og arbeidsmåter:

Studiet er nettbasert. Det går over ett semester og blir organisert med nettleksjoner som vanligvis inneholder leseveiledning til pensum, veiledningstekster til nettleksjonene, lyd- eller videoopptak av forelesninger og arbeidskrav. Tidsbruken i emnet er fordelt slik at 50 % av tiden går til Det gamle testamentet og 50 % av tiden går til Det nye testamentet.

Vurdering og eksamen:

Alle arbeidskrav og eksamener er individuelle og leveres digitalt. Frister for innleveringer blir kunngjort ved starten av semesteret.

Arbeidskrav:

For å kunne gå opp til eksamen må studenten ha fullført følgende arbeidskrav innen to uker før eksamensdato:

- Få godkjent en bibelkunnskapstest.
- Få godkjent en innleveringsoppgave på 1000 ord (+/- 10 %).

Ved «ikke godkjent» får studenten én ny mulighet i samme semester.

Eksamen:

Vurderingsform	Varighet	Varighetstype
Hjemmeeksamen	6	timer

Endelig vurdering i emnet skjer på grunnlag av hjemmeeksamenen. Ved karakterfastsettelse benyttes en gradert karakterskala fra A til F, der E er laveste ståkarakter.

Pensumlitteratur:

Det gamle testamente:

Hagelia H. (2017). *Hvordan lese Det gamle testamente: Innføring i Det gamle testamentets historie og litteratur*. Cappelen Damm Akademisk, ss. 15-91, 101-188, 241-269.

Longmann III, T. & Dillard, R. B. (2006). *An Introduction to the Old Testament* (2nd Ed.). Zondervan, ss. 37-80, 102-119, 167-189, 224-264, 301-320.

Det nye testamente:

Matteus 3,13-17; 5,1-20; 8,1-34; 9,35-11,1; 13,1-52; 15,21-28; 16,13-28, 21,1-11; 24,1-22; 28,16-20.

Hvalvik, R. & Stordalen, T. (1999). *Den store fortellingen*. Det Norske Bibelselskap, ss. 17-64 og 176-382.

Kvalbein, H. (1998). *Fortolkning til Matteusevangeliet. Bind I og II*. Luther forlag, ss. 102-108, 124-149, 212-233, 264-285, 11-33, 53-56, 63-79, 135-140, 198-207, 287-293.

RLE1002N Kirkehistorie og konfesjonskunnskap (10 stp./ECTS)

Emnekode:	RLE1002N
Emnenavn:	Kirkehistorie og konfesjonskunnskap
Emnenavn nynorsk:	Kyrkjehistorie og konfesjonskunnskap
Emnenavn engelsk:	Introduction to Church History and Christian Denominations
Studiepoeng:	10
Nivå:	1000 (Grunnivå)
Undervisningssemester:	Høstsemesteret
Emneansvarlig:	Høgskolelektor Håkon Leite
Obligatoriske forkunnskaper:	Ingen
Anbefalte forkunnskaper:	Ingen
Tilbys som enkeltemne:	Ja
Studiepoengreduksjon:	10 stp. mot RLE1002 10 stp. mot KRL102 10 stp. mot BMM1002
Hjelpemiddeliste ved eksamen:	Alle hjelpemidler tillatt
Gjelder fra:	1. august 2021

Læringsmål:

Kunnskap

Etter gjennomført emne skal studenten kunne:

- gjøre rede for sentrale utviklingslinjer i kirkens historie fra oldkirken og til i dag
- gjøre rede for sentrale utviklingslinjer i norsk kirkehistorie fra kristningstiden og frem til vår egen tid
- gjøre rede for historien, utbredelsen og teologiske særtrekk ved de ortodokse kirker, den romersk-katolske kirken, de lutherske kirker, baptismen, metodismen, Frelsesarmeen, Syvendedags Adventistkirken, Misjonskirken Norge og pinsebevegelsen
- gjøre rede for teoretiske perspektiver på undervisning i kirkehistorie og konfesjonskunnskap i norsk skole

Ferdigheter

Etter gjennomført emne skal studenten kunne:

- finne, vurdere og henvise til informasjon og fagstoff om kristendommens historie og ulike kirkesamfunn og fremstille dette på en sakssvarende måte
- gjøre nytte av fagstoffet til å undervise om kristendommens historie og ulike kristne kirkesamfunn i ulike kirkelige og undervisningsmessige sammenhenger

Emnets innhold:

Emnets mål er å gi en grunnleggende innføring i kirkens historie fra oldkirken og frem til nyere tid. Gjennom nettforedlesninger og studier av oversiktslitteratur og kildetekster skal studenten få kunnskap om den kristne kirkes historie og den kristne tros ytringsformer i ulike epoker.

Hovedvekten ligger på europeisk og vestlig kirkehistorie. Emnet gir videre en innføring i norsk kirkehistorie fra kristningsperioden og frem til nyere tid. Det gis også en introduksjon til ulike kristne kirkesamfunn som er representert i Norge.

Organisering og arbeidsmåter:

Studiet er nettbasert. Det går over ett semester og blir organisert med nettleksjoner som vanligvis inneholder leseveiledning til pensum, veiledningstekster til nettleksjonene, lyd- eller videoopptak av forelesninger og arbeidskrav. Tidsbruken i emnet er fordelt slik at ca. 50 % av tiden går til allmenn kirkehistorie, ca. 25 % av tiden går til norsk eller dansk kirkehistorie og ca. 25 % av tiden går til konfesjonskunnskap.

Vurdering og eksamen:

Alle arbeidskrav og eksamener er individuelle og leveres digitalt. Frister for innleveringer blir kunngjort ved starten av semesteret.

Arbeidskrav:

For å kunne gå opp til eksamen må studenten ha fullført følgende arbeidskrav innen to uker før eksamensdato:

- Få godkjent innsendingsoppgave 1 på 1000 ord (+/- 10 %). (NB! Denne oppgaven skal leveres to ganger. Andre innlevering består av å utbedre innsendingsoppgaven med utgangspunkt i tilbakemelding på første innlevering.)
- Få godkjent innsendingsoppgave 2 på 1000 ord (+/- 10 %)
- Gi tilbakemelding på en medstudents innsendingsoppgave 2

Ved «ikke godkjent» får studenten én ny mulighet i samme semester.

Eksamen:

Vurderingsform	Varighet	Varighetstype
Hjemmeeksamen	6	timer

Endelig vurdering i emnet skjer på grunnlag av hjemmeeksamenen. Ved karakterfastsettelse benyttes en gradert karakterskala fra A til F, der E er laveste ståkarakter.

Pensumlitteratur:

Pensum merket med * er tilgjengelig i kompendium som er tilgjengelig på emnets nettside.

Allmenn kirkehistorie:

*Astås, R. (1994). *Kirke i vekst og virke: Allmenn og norsk kirkehistorie*. Gyldendal forlag. s. 133-164

Hägg, H. F. (2004). *Oldkirken: Kristendommen i Romerriket 30-395*. Fagbokforlaget. s. 13-164.

Michaelsen, O. M. (2007). *Kristendommen i middelalderen*. Fagbokforlaget. s. 9-102.

*Tobiassen, T., Grøm, R., & Selvik, T. (1994). *Kyrkjespør og kyrkjespør: Hovudtrekk frå kyrkjehistoria*. Det norske samlaget. s. 134-150

Norsk kirkehistorie:

Oftestad, B. T., Schumacher, J., & Rasmussen, T. (2005). *Norsk kirkehistorie* (3. utg). Universitetsforlaget. ss. 15-82, 85-177, 180-312.

Konfesjonskunnskap:

Tjørhom, O. (Red.). (2018). *Kirkesamfunn i Norge: Innføring i kirkekunnskap* (1. utgave, 1. opplag). Cappelen Damm akademisk. ss. 57-79, 81-98, 101-122, 125-147, 151-167, 169-189, 191-210, 213-230, 233-250, 273-293, 335-347.

Kompendium med kildetekster:

**Norsk salmebok 2013: For kirke og hjem / For kyrkje og heim*. (2013). Eide forslag.

Følgende salmer er pensum:

- Folkefrelsar, til oss kom
- Kom, Hellig Ånd med skapermakt
- Alene Gud i himmerik
- Nå fryd deg, kristne menighet
- Herre Gud, ditt dyre navn og ære
- Mitt hjerte alltid vanker
- Påskemorgen slukker sorgen
- Blott en dag
- Eg har ei tenesta stor for Gud
- Hvilken venn vi har i Jesus
- Himmelske Far, du har skapt oss

*Baasland, E., & Hvalvik, R. (Red.). (1984). De tolv apostlers lære (Didaché). I *Apostoliske fedre: I norsk oversettelse med innledninger og fotnoter*. Luther forlag. ss. 21-29.

*Mæland, J. O. (Red.). (1985b). Den nikenske trosbekjennelse. I *Konkordieboken: Den evangelisk-lutherske kirkes bekjennesskrifter*. Lunde forlag. s. 18

*Benedikt av Nursia. (1986). Benedikts regel. I E. Gunnes (Overs.), *Klosterliv i Vesten: Augustins—Benedikts regel* (s. 53–111). Aschehoug. ss. 55-68.

*Innocens 3. (1968). Fra Innocens 3.s brev fra 1198. I R. Astås (Red.), *Arbeidsoppgaver og tekster til kirkehistorie* (s. 54). Fabritius & Sønners Forlag.

*Bonifatius 8. (1968). Bonifatius 8.s bulle om pavemakten fra år 1302. I R. Astås (Red.), *Arbeidsoppgaver og tekster til kirkehistorie* (s. 54–55). Fabritius & Sønners Forlag.

* Mæland, J. O. (Red.). (1985a). Den augsburgske bekjennelse. I *Konkordieboken: Den evangelisk-lutherske kirkes bekjennesskrifter*. Lunde forlag. ss. 26-40.

Spener, P. J. (1969). Pia Desideria. I *Hovedverker av den kristne litteratur: Bd. VIII* (s. 17–84). Lutherstiftelsens forslag / Nomi forlag. ss. 60-84. [se www.bokhylla.no]

*Pontoppidan, E. (1996). *Sannhet til gudfryktighet: Forklaring over Martin Luthers lille katekisme*. Det evangelisk-lutherske kirkesamfunn. ss. 45-48

*Wesley, J. (1968). Fra John Wesleys dagbok for 24. Mai 1738. I R. Astås (Red.), *Arbeidsoppgaver og tekster til kirkehistorie* (s. 84–85). Fabritius & Sønners Forlag.

*Carey, W. (1968). Fra William Carey: An Enquiry... I R. Astås (Red.), *Arbeidsoppgaver og tekster til kirkehistorie* (s. 85–87). Fabritius & Sønners Forlag.

*Hauge, H. N. (1968). Fra Hans Nielsen Hauge: Om religiøse følelser og deres værd (1817). I R. Astås (Red.), *Arbeidsoppgaver og tekster til kirkehistorie* (s. 125–126). Fabritius & Sønners Forlag.

Felleserklæring om rettferdiggjørelseslæren. (1999). Mellomkirkeligråd for Den norske kirke.

https://kirken.no/globalassets/kirken.no/global/2014/dokumenter/felleserkl%C3%A6ringen_99_091.pdf ss. 9-19.

RLE1003N Kristen tro, etikk og livstolkning (10 stp./ECTS)

Emnekode:	RLE1003N
Emnenavn:	Kristen tro, etikk og livstolkning
Emnenavn nynorsk:	Kristen tru, etikk og livstolkning
Emnenavn engelsk:	Christian Belief, Ethics and Interpretation of Life
Studiepoeng:	10
Nivå:	1000 (Grunnivå)
Undervisningssemester:	Vårsemesteret
Emneansvarlig:	Førsteamanuensis Arne Helge Teigen
Obligatoriske forkunnskaper:	Ingen
Anbefalte forkunnskaper:	Ingen
Tilbys som enkeltemne:	Ja
Studiepoengreduksjon:	10 stp. mot RLE1003 7 stp. mot KRL103 10 stp. mot BMM1003
Hjelpemiddelste ved eksamen:	Alle hjelpemidler tillatt
Gjelder fra:	1. august 2018

Læringsmål:

Kunnskap

Etter gjennomført emne skal studenten kunne:

- gjøre rede for hovedpunktene i den kristne tro, med utgangspunkt i den evangelisk-lutherske kristendomsforståelsen
- forklare sammenhengen mellom de forskjellige hovedpunktene i den kristne tro
- gjøre rede for noen av de viktigste tolkningene av de sentrale punktene i den kristne tro, slik dette kommer til uttrykk i andre konfesjoner enn den lutherske
- gjøre rede for hovedtrekkene i den kristne etikken og kunne drøfte forholdet mellom allmenn etikk og kristen etikk
- gjøre rede for det etiske materialet i Bibelen og drøfte hvordan dette kan anvendes i etisk argumentasjon
- drøfte utvalgte emner fra områdeetikken

Ferdigheter

Etter gjennomført emne skal studenten kunne:

- vise hvordan dogmatiske og etiske oppfatninger begrunnes
- reflektere kritisk over egen forståelse av den kristne tro, fagets tematikk og utvikle sin kunnskap om kristen tro og livstolkning
- gjøre nytte av fagstoffet til å undervise om kristen tro og etikk i ulike kirkelige og undervisningsmessige sammenhenger

Emnets innhold:

Emnet består av temaområdene kristen troselære (dogmatikk) og kristen etikk og gir en første innføring i disse. Troselæren sikter på å gi en helhetsinnføring i den kristne tro, med utgangspunkt i den evangelisk-lutherske kristendomsforståelsen. Studentene skal tilegne seg kunnskap om kristen åpenbaringsforståelse, læren om Gud og frelsen, kirken og nådemidlene. Undervisningen sikter på å gi innsikt i forskjellige teologiske forklaringer på disse ulike temaene, slik at studentene settes i stand til å reflektere over hvordan troselæren kan tenkes sammen i et større og helhetlig system.

Videre gir emnet en innføring i kristen etikk. Studentene skal tilegne seg kunnskap om det bibelske grunnlaget for etikken og kunne drøfte forholdet mellom kristen etikk og annen etikk. Det gis en innføring i det etiske materialet i Bibelen, og studentene skal kunne drøfte hvordan Bibelen kan danne grunnlaget for en kristen livstolkning. Det gis også en innføring i enkelte emner fra områdeetikken, der en drøfter mulige konsekvenser av bibelmaterialet og det kristne menneskesyn for livet i familie og samfunn.

Organisering og arbeidsmåter:

Studiet er nettbasert. Det går over ett semester og blir organisert med nettleksjoner som vanligvis inneholder leseveiledning til pensum, veiledningstekster til nettleksjonene, lyd- eller videoopptak av forelesninger og arbeidskrav.

Vurdering og eksamen:

Alle arbeidskrav og eksamener er individuelle og leveres digitalt. Frister for innleveringer blir kunngjort ved starten av semesteret.

Arbeidskrav:

For å kunne gå opp til eksamen må studenten ha fullført følgende arbeidskrav innen to uker før eksamensdato:

- Få godkjent en kunnskapstest i troselære i form av flervalgsoppgaver
- Få godkjent en innleveringsoppgave i etikk på 1000 ord (+/- 10%)
- Få godkjent enten et foredrag/bibeltime i form av et filmopptak/lydopptak på 7-10 minutter eller en innleveringsoppgave i troselære på 1000 ord (+/- 10%).

Ved «ikke godkjent» får studenten én ny mulighet i samme semester.

Eksamen:

Vurderingsform	Varighet	Varighetstype
Hjemmeeksamen	6	timer

Endelig vurdering i emnet skjer på grunnlag av hjemmeeksamenen. Ved karakterfastsettelse benyttes en gradert karakterskala fra A til F, der E er laveste ståkarakter.

Pensumlitteratur:

Pensum merket med * er tilgjengelig i kompendium som er tilgjengelig på emnets nettside.

Heiene, G. & Thorbjørnsen, S. O. (2011). *Kristen etikk – en innføring*. Universitetsforlaget, s. 13-232.

Stott, J. (2006). *Issues Facing Christians Today* (4th Ed.). Zondervan Publishing House, s. 23-70, 442-499.

Teigen, A. H. (2008). *Innføring i kristen tro*. FMH-forlaget (300 sider).

Og enten:

Brunvoll, A. (1972 eller senere utgaver). *Den norske kirkes bekjennesskrifter*. Lunde forlag, s. 13-148.

eller:

* Mæland, J.-O. (Red.) (1985). *Konkordieboken. Den evangelisk-lutherske kirkes bekjennesskrifter*. Lunde Forlag, s. 15-59; 277-295.

RLE1004N Verdensreligionene (10 stp./ECTS)

Emnekode:	RLE1004N
Emnenavn:	Verdensreligionene
Emnenavn nynorsk:	Verdsreligionane
Emnenavn engelsk:	World Religions
Studiepoeng:	10
Nivå:	1000
Undervisningssemester:	Vårsemesteret
Emneansvarlig:	Høgskolelektor Tonje Belibi
Obligatoriske forkunnskaper:	Ingen
Anbefalte forkunnskaper:	Ingen
Studiepoengreduksjon:	10 stp. mot RLE1004 8 stp. mot KRL104
Tilbys som enkeltemne:	Ja
Hjelpemidler ved eksamen:	Alle hjelpemidler tillatt
Gjelder fra:	1. august 2018

Læringsmål:

Kunnskap

Etter gjennomført emne skal studenten kunne:

- gjøre rede for hovedtrekkene ved utvalgte religionsteorier og religioners plass og funksjon i samfunnet.
- gjøre rede for hovedtrekkene ved hinduismens historie, gudsforestillinger, lære og ritualer.
- gjøre rede for hovedtrekkene ved buddhismens historie, gudsforestillinger, lære og ritualer.
- gjøre rede for hovedtrekkene ved jødedommens historie, tro, moderne retninger og festkalender.
- gjøre rede for antisemittismens historie med vekt på forholdet mellom kirke og jødedom i middelalderen og antisemittismen i Europa i moderne tid.
- gjøre rede for hovedtrekkene i islam med særlig vekt på Muhammeds liv og lære samt islamsk historie.
- gjøre rede for hovedtrekkene ved muslimsk tro og praksis slik de kommer til uttrykk i ulike bevegelser i islam, med hovedvekt på sunniislam og retningene: islamisme, sufisme og folkeislam.
- gjøre rede for hvordan islam kommer til uttrykk i en spesifikk kulturell og geografisk kontekst.

Ferdigheter

Etter gjennomført emne skal studenten kunne:

- finne, vurdere og henvise til informasjon og fagstoff om aktuelle religionsteorier og verdensreligionene slik at dette belyser en problemstilling

- gjøre nytte av fagstoffet til å undervise om verdensreligionene i ulike kirkelige og undervisningsmessige sammenhenger
- kunne møte mennesker med annet religiøst ståsted med gode kunnskaper og med respekt

Emnets innhold:

Emnet gir en grunnleggende innføring i de store verdensreligionene. De ulike verdensreligionene, jødedommen, islam, hinduismen og buddhismen skal studeres ut fra et historisk perspektiv og det legges vekt på at studentene skal lære om religionenes lære og religiøse praksis. Islam får noe mer plass enn de andre religionene. Videre gir emnet en grunnleggende innføring i religionsteorier og drøfter religionenes rolle og funksjon i det moderne samfunnet.

Organisering og arbeidsmåter:

Studiet er nettbasert. Det går over ett semester og blir organisert med nettleksjoner som vanligvis inneholder leseveiledning til pensum, veiledningstekster til nettleksjonene, lyd- eller videoopptak av forelesninger og arbeidskrav. Tidsbruken i emnet er fordelt slik: religionsteori (ca. 10 %); jødedom (ca. 20 %), hinduisme (ca. 20 %), buddhisme (ca. 20 %) og islam (ca. 30 %).

I tilknytning til emnet arrangerer høgskolen en studietur til et aktuelt reisemål for verdensreligioner-emnet. Formålet med studieturen er å gi studentene innblikk i lokal religionspraksis og kultur. Høgskolen kunngjør i begynnelsen av høstsemesteret i hvilket område/land studieturen planlegges, og studentene må påberegne en ekstra utgift i tilknytning til studieturen. Denne turen er frivillig

Vurdering og eksamen:

Alle arbeidskrav og eksamener er individuelle og leveres digitalt. Frister for innleveringer blir kunngjort ved starten av semesteret.

Arbeidskrav:

For å kunne gå opp til eksamen må studenten ha fullført følgende arbeidskrav innen to uker før eksamensdato:

- Få godkjent innsendingsoppgave 1, på 1000 ord.
- Få godkjent innsendingsoppgave 2, på 1000 ord.

Ved «ikke godkjent» får studenten én ny mulighet i samme semester.

Eksamen:

Vurderingsform	Varighet	Varighetstype
Hjemmeeksamen	6	timer

Endelig vurdering i emnet skjer på grunnlag av hjemmeeksamenen. Ved karakterfastsettelse benyttes en gradert karakterskala fra A til F, der E er laveste ståkarakter.

Pensumlitteratur:

Pensum merket med * tilgjengelig i kompendium som er tilgjengelig på emnets nettside.

*Neegaard, Gunnar (red.) (2006): *Logos og Dharma. Religioner, livssyn og etikk*. Bergen: Fagbokforlaget, ss. 17-40.

Gilhus, Ingvild S. og Mikaelsson, Lisbeth (2007): *Hva er religion*. Oslo: Universitetsforlaget, ss. 17-66, 86-112, 130-145.

Jacobsen, Knut A. og Thelle, Notto R. (2008): *Hinduismen og buddhismen*. Kristiansand: Høyskoleforlaget, ss. 37-330.

Opsal, Jan (2016): *Lydighetens vei. Islams veier til vår tid*. Oslo: Universitetsforlaget (3. utg.), ss. 11-232, 251-263, 289-305.

Rian, Dagfinn og Eidhamar, Levi G. (1999): *Jødedommen og islam*. Kristiansand: Høyskoleforlaget, ss. 16-108.

RLE1007N Bibelfag (10 stp./ECTS)

Emnekode:	RLE1007N
Emnenavn:	Bibelfag
Emnenavn nynorsk:	Bibelfag
Emnenavn engelsk:	Biblical Studies
Studiepoeng:	10
Nivå:	1000
Undervisningssemester:	Vårsemesteret
Emneansvarlig:	Førsteamanuensis Harald Aarbakke
Obligatoriske forkunnskaper:	Ingen
Anbefalte forkunnskaper:	RLE1001, BTM1001
Studiepoengreduksjon:	10 stp. mot RLE1007 5 stp. mot KRL101-102 5 stp. mot KRL101-103 10 stp. mot BMM1006
Tilbys som enkeltemne:	Ja
Hjelpemidler ved eksamen:	Alle hjelpemidler tillatt
Gjelder fra:	1. august 2018

Læringsmål:

Kunnskap

Etter gjennomført emne skal studenten kunne:

- ha kunnskap om grunnleggende prinsipper i historisk-kritiske, litterære og kanoniske tilnærminger til bibeltekster
- gjøre rede for utvalgte gammeltestamentlige temaer som skapelse, utvelgelse, pakt, dom og gjenopprettelse, Sion, teodicé ut fra 1. Mosebok, Hosea og Klagesangene.
- gjøre rede for misjonstankens basis og gjennombrudd i Apostlenes gjerninger
- gjøre rede for utvalgte paulinske temaer som apostolat, evangelium, forholdet mellom jøder og hedninger, rettfærdiggjørelse ved tro, loven og det kristne livet i Galaterbrevet, i lys av Paulus' misjonsvirksomhet

Ferdigheter

Etter gjennomført emne skal studenten kunne:

- bruke et grunnleggende metodeskjema for tolkning av bibeltekster
- tolke et utvalg av tekster i oversettelse fra 1. Mosebok, Hosea og Klagesangene, Apostlenes gjerninger og Galaterbrevet.
- reflektere over utvalgte gammeltestamentlige temaer som skapelse, utvelgelse, pakt og Sion som basis for Det nye testaments misjonstanke
- finne, vurdere og henvise til informasjon og fagstoff og fremstille dette slik at det belyser en tekst eller en problemstilling
- gjøre nytte av fagstoffet til å undervise om Bibelen i ulike kirkelige og undervisningsmessige sammenhenger

Emnets innhold:

Emnet gir en grunnleggende innføring i eksegetisk metode. Utvalgte tekster fra 1 Mosebok (1,1-3,24; 9,1-19; 11,27-13,2; 17,1-27; 22,1-19), Hosea (1,1-3,5; 4,1-19; 6,1-11; 8,1-14; 11,1-11; 13,4-14,10), Klagesangene (1,1-5,22), samt Apostlenes gjerninger (13,1-21,16) og Galaterbrevet (1,1- 6,18) skal i helhet tolkes ut fra sine historiske kontekster, med særlig vekt på å belyse tekstenes litterære og teologiske særpreg.

Med utgangspunkt i 1 Mosebok, Hosea og Klagesangene gis det også en grunnleggende innføring i sentrale GT-teologiske temaer som skapelse og utvelgelse, pakt, dom og gjenopprettelse, Sion og teodicé. I den forbindelse gis det også en innføring i hvordan disse temaer danner grunnlag for NTs misjonstanke.

Med utgangspunkt i Apostlenes gjerninger legges det vekt på misjonstankens basis og gjennombrudd i den første kirke.

Med utgangspunkt i Galaterbrevet gis det en grunnleggende innføring i noen sentrale paulinske temaer som apostolat, evangelium, forholdet mellom jøder og hedninger, rettferdiggjørelse ved tro, loven og det kristne livet i lys av Paulus' misjonsvirksomhet.

Organisering og arbeidsmåter:

Studiet er nettbasert. Det går over ett semester og blir organisert med nettleksjoner som vanligvis inneholder leseveiledning til pensum, veiledningstekster til nettleksjonene, lyd- eller videoopptak av forelesninger og arbeidskrav. Tidsbruken i emnet er fordelt slik at 50 % av tiden går til Det gamle testamentet og 50 % av tiden går til Det nye testamentet.

Vurdering og eksamen:

Alle arbeidskrav og eksamener er individuelle og leveres digitalt. Frister for innleveringer blir kunngjort ved starten av semesteret.

Arbeidskrav:

For å kunne gå opp til eksamen må studenten ha fullført følgende arbeidskrav innen to uker før eksamensdato:

- Få godkjent innsendingsoppgave 1, på 1000 ord (+/- 10 %). I denne oppgaven skal man bruke skjema for eksegetisk metode på to tekster, én fra GT og én fra NT og skrive innledningsdelen fram til eksegesen for de to tekstene.
- Få godkjent innsendingsoppgave 2, på 1000 ord (+/- 10 %). I den oppgaven skal man detaljseksegere en gitt tekst.

Ved «ikke godkjent» får studenten én ny mulighet i samme semester.

Eksamen:

Vurderingsform	Varighet	Varighetstype
Hjemmeeksamen	5	timer

Endelig vurdering i emnet skjer på grunnlag av hjemmeeksamenen. Ved karakterfastsettelse benyttes en gradert karakterskala fra A til F, der E er laveste ståkarakter.

Pensumlitteratur:

Pensum merket med * tilgjengelig i kompendium som er tilgjengelig på emnets nettside.

Bibeltekster

1 Mosebok 1,1-3,24; 9,1-19; 11,27-13,2; 17,1-27; 22,1-19; Hosea 1,1-3,5; 4,1-19; 6,1-11; 8,1-14; 11,1-11; 13,4-14,10; Klagesangene 1,1-5,22; Apostlenes gjerninger 13,1-21,16; Galaterbrevet 1,1- 6,18.

Det gamle testamente:

*Dearman, J. A. (2002). *Jeremiah/Lamentations*. Zondervan, s. 425-477.

*Kartveit, M. (Red). (2003). *Det gamle testamentet. Analyse av tekstar i utval* (3. utg.) Det Norske Samlaget, s. 17-22; 73-81; 88-114.

*Köstenberger, A. J. & O'Brien, P. T. (2001). *Salvation to the Ends of the Earth. A Biblical Theology of Mission*. Inter-Varsity Press, s. 25-53.

*Garrett, D. & House, P. R. (2004). *Song of Songs/Lamentations*. Thomas Nelson, s. 316-329.

Smith, G. V. (2001). *Hosea, Amos, Micah*. Zondervan, s. 21-39, 43-98, 130-145, 159-168, 183-201.

Arnold, B. T. (2009). *Genesis* Cambridge University Press, s. 1-19, 29-52, 54-75, 108-113, 126-138, 167-174, 200-210.

Det nye testamente:

Hvalvik, R. (1992 eller senere utg). *Fra Jerusalem til jordens ender. Hovedtrekk i Apostlenes Gjerninger*. Credo Forlag, s. 31-132.

Oakes, P. (2015). *Galatians*. Baker Academic, s 1-195.

Parsons, M. C. (2008). *Acts*. Baker Academic, s. 181-300.

BTM1501N Introduksjon til praktisk teologi og misjonsvitenskap (10 stp./ECTS)

Emnekode:	BTM1501N
Emnenavn:	Introduksjon til praktisk teologi og misjonsvitenskap
Emnenavn nynorsk:	Introduksjon til praktisk teologi og misjonsvitenskap
Emnenavn engelsk:	Introducing Practical Theology and Missiology
Studiepoeng:	10
Undervisningssemester:	Høstsemester
Undervisningssted:	Oslo
Emneansvarlig:	Uavklart
Obligatoriske forkunnskaper:	Ingen
Anbefalte forkunnskaper:	Ingen
Tilbys som enkeltemne:	Ja
Studiepoengreduksjon:	5 stp. mot PT1001 5 stp. mot BMM1004 5 stp. mot BM1001 5 stp. mot BMM1005 10 stp. mot BTM1501
Hjelpemiddeliste ved eksamen:	Alle hjelpemidler tillatt
Gjelder fra:	1. august 2022

Læringsmål:

Kunnskap

Etter gjennomført emne skal studenten kunne:

- gjøre rede for praktisk teologi og misjonsvitenskap som fagområder
- gjøre rede for sentrale elementer i den praktiske teologis disipliner
- gjøre rede for forholdet mellom kristen tro, teologi og troens praktiske ytringer
- gjøre kort rede for ulike forståelser av misjonsbegrepet og missiologi som faglig disiplin
- gjøre rede for sentrale begreper, teorier og problemstillinger innenfor kulturstudier og kulturanalyse
- gjøre rede for forskjellige syn på kirkens og kristnes ansvar, muligheter og utfordringer i misjon
- gjøre rede for hvordan migrasjonstematikk påvirker kristen misjon

Ferdigheter

Etter gjennomført emne skal studenten kunne:

- identifisere sentrale problemstillinger i praktisk teologi
- reflektere over relasjonen mellom, kristen tro, akademisk teologi og kirkens praksiser
- identifisere og analysere teologi i ulike kristne praksiser

- identifisere, analysere og kritisk vurdere forhold og problemstillinger i spenningsfeltet kultur og misjon i diskusjoner, i egne fremstillinger og i eventuelt fremtidig arbeid i misjon og kirke
- identifisere, analysere og kritisk vurdere forhold og problemstillinger i tilknytning til kirkens og kristnes rolle, muligheter og utfordringer, i diskusjoner, i egne fremstillinger og eventuelt i fremtidig arbeid i misjon og kirke
- gjennomføre mindre empiriske undersøkelser

Emnets innhold:

Emnet gir en grunnleggende innføring i praktisk teologi og misjonsvitenskap, og fagenes sentrale problemstillinger og oppgaver. Introduksjonen i praktisk teologi tar sikte på å presentere forholdet mellom kristen tro og praksis, kirkens praksiser, og teologi som akademisk disiplin. Emnet vil også inneholde en grunnleggende introduksjon av den praktiske teologis sentrale disipliner: homiletikk, kirkelige handlinger, sjelesorg, liturgi, trosopplæring, ekklesiologi og diakoni.

Introduksjonen i misjonsvitenskap vil gi en innføring i missiologi som faglig disiplin. Det innebærer bl.a. å se nærmere på misjonsfagets plass, metoder og utvikling, og definisjon av misjonsbegrepet. Videre vil emnet gi en innføring i kulturforståelse og kulturanalyse. Emnet vil også gi et innblikk i kirkens og enkeltkristnes forhold til misjonens forkynnelse og diakoni, og misjonens forhold til migrasjonstematikk og misjon i det flerkulturelle og flerreligiøse landskapet i Norge.

Organisering og arbeidsmåter:

Studiet er nettbasert. Det går over ett semester og blir organisert med nettleksjoner som vanligvis inneholder leseveiledning til pensum, veiledningstekster til nettleksjonene, samt lyd- eller videoopptak av forelesninger.

Vurderingsform:

Det er fem (5) studiekrav i emnet. Disse må være godkjent for at det skal gis sluttvurdering i emnet.

Studiekrav:

1. Få godkjent en innsendingsoppgave i praktisk teologi (1000 ord)
2. Få godkjent et notat fra (digital) observasjon av praksis i en praktisk teologisk disiplin (gudstjeneste, hymnologi, kirkelige handlinger, diakoni, trosopplæring, sjelesorg, og forkynnelse). (1000 ord)
3. Få godkjent et notat fra (digitalt) intervju med en person som er involvert (deltager eller arrangør) i en praktisk teologisk disiplin eller som driver utadrettet arbeid i en tverrkulturell kontekst (enten som misjonær eller i kristent arbeid blant migranter). (1000 ord)
4. Få godkjent en innsendingsoppgave i misjonsvitenskap 1 (1000 ord).
5. Gi tilbakemelding (hverandrevurdering) på en medstudents innsendingsoppgave i misjonsvitenskap.

Sluttvurdering

For å bestå emnet må studenten gjennomføre og få godkjent studiekravene beskrevet over. Emnet vurderes til bestått/ ikke bestått.

Pensumlitteratur:

For studenter i Oslo: Deler av pensum er tilgjengelig i kompendium i høgskolens LMS. Det er merket med *.

Praktisk teologi:

- *Andersen, B. H. (2014). Lov og evangelium i forkyndelse for barn. I T. E. Hamre, E. Lundeby & A. Redse (Red.), *Barnetro og trosopplæring* (s. 169-182). Fagbokforlaget.
- *Bergem, A. (2008). «Som epler av gull...» *En bok om kristen sjelesorg. Bind I: Sjelesorgens prinsipielle grunnlag og egenart*. Oslo: Kolon forlag, ss. 92-116.
- *Harbsmeier, E. & Iversen, H. R. (1995). *Praktisk teologi*. Forlaget Anis; ss. 292-342 og s. 427-445.
- *Hegstad, H. (2002). Ekklesiologi mellom teori og praksis. I J.-O Henriksen, G. Heiene & S. O. Thorbjørnsen (Red.), *Teologi for kirken: Festskrift til professor dr.theol Torleiv Austad på 65-årsdagen* (s. 171-180). Verbum.
- *Hegstad, H. (2009). *Den virkelige kirke*. Tapir Akademisk Forlag; ss. 149-174.
- *Iversen, H. R. (2018). *Ny Praktisk teologi: Kristendommen, den enkelte og kirken*. Eksistensen; ss. 307-348
- *Melangen, K. (2016). *Kunsten å være klar: En fagbok om undervisning i kirken*. Eide; ss. 49-62.
- *Nordstoga, K. (2014). Musikk i gudstjenesten. I G. Hellemo (Red.), *Gudstjeneste på ny*. Universitetsforlaget; ss. 89-104.
- *Skjevesland, O. (1999). *Invitasjon til praktisk teologi*. Luther Forlag; ss. 92-98.
- Ward, P. (2017). *Introducing Practical Theology*. Baker Academic; ss. 1-177.

Misjonsvitenskap:

- *Adeney, M. (2009). Is God Colorblind or Colorful? The Gospel, Globalization and Ethnicity. I R. D. Winter & S. C. Hawthorne (Eds.), *Perspectives on the World Christian Movement: A Reader* (4th ed.) (s. 415-422). William Carey Library.
- Austnaberg, H. (2007). Bruk av samfunnsvitenskapar som komplementære vitenskapar i missiologien. Muligheter og begrensning. I *Norsk tidsskrift for misjonsvitenskap*, 61(1), 21–36.
<https://journals.mf.no/ntm/article/view/4157/3475>
- Dalsgaard, S. (2016). Modeller for menighet og mission blandt migranter i Danmark. *Ny Mission*, 31, 133–143. https://issuu.com/danishmissioncouncil/docs/nymssion_31
- *Dowsett, R. (2016). Proclaim Christ until He Comes, in *Word and Deed: World Evangelical Perspectives*. I R. Dowsett, I. Phiri, D. Birdsall, D. O. Terfassa, H. Yung & K. Jørgensen, *Evangelism and Diakonia in Context* (s. 61-71). Regnum Books International.
- *Engelsviken, T. (2021). «Misjonsteologi og misjonal teologi». Upublisert artikkel, 39 sider.
- *Eriksen, S. (2021). Fremvekst av migrantmenigheter i Europa. Upublisert artikkel.
- Guder, D. L. (2004). Den missionale kirke efter kristenheden. *Ny Mission* 6, 8–23.
https://issuu.com/danishmissioncouncil/docs/nm_6.
- *Haug, K. S. & Drønen, T. S. (2021). «En global kirke i endring». Upublisert artikkel.

- *Haug, K. S. & Thoresen, F.-O. (2021). Introduksjon til missiologi som disiplin. Upublisert artikkel, 10 sider.
- Johanson, A. M. S. (2019). Discipelskab, hverdagspraksis og hverdags-spiritualitet i en moderne verden. I *Ny Mission*, 37, 63–71.
https://issuu.com/danishmissioncouncil/docs/ny_mission_37_h_j_opl_sning.
- Johanson, A. M. S., Juel, N. I. Adelin Jørgensen, J. & Østerlund Nielsen, A. (2019). Transformerende discipelskab i en dansk folkekirkelig virkelighed. I *Ny Mission*, 37, 81–85.
https://issuu.com/danishmissioncouncil/docs/ny_mission_37_h_j_opl_sning
- *Jørgensen, K. (2016). Biblical Perspectives on Kerygma and Diakonia. I R. Dowsett, I. Phiri, D. Birdsall, D. O. Terfassa, H. Yung & K. Jørgensen, *Evangelism and Diakonia in Context* (s. 7-18). Regnum Books International
- *Kahl, W. (2014). Migrants as Instruments of Evangelization: In Early Christianity and in Contemporary Christianity. I C. H. Im & A. Yong, *Global Diaspora and Mission* (s. 71-86). Regnum Books International.
- Kjær, B. (2011). Hjemmet - Discipelskabets Centrale Base. *Ny Mission*, 21, 77–84.
https://issuu.com/danishmissioncouncil/docs/ny_mission_21.
- Meneses, E. H. (2009). If You Belong to Christ: Ethnicity and the Global Church. I *Global Missiology* 6, 1-16. <http://ojs.globalmissiology.org/index.php/english/article/view/195/545>
- *Nemer, L. (2016). Evangelism and Social Responsibility: Perspectives from the History of Mission. I R. Dowsett, I. Phiri, D. Birdsall, D. O. Terfassa, H. Yung & K. Jørgensen, *Evangelism and Diakonia in Context* (s. 19-30). Regnum Books International.
- Redse, A. (2017). NLMs prinsippdokument om diakoni: En presentasjon. I *Norsk Tidsskrift for Misjonsvitenskap*, 71(4), 16–25. <https://journals.mf.no/ntm/article/view/4398/3713>
- *Redse, A. (2021). Modell for kulturanalyse. Upublisert artikkel. 50 sider.
- Schackt, J. (2009). *Kulturteori. Innføring i et flerfaglig felt*. Fagbokforlaget; ss. 19-89.
- Schumacher W. W. (2016). Theology for Culture. Confrontation, Context, and Creation. *Concordia Journal*, 42(3), 211-222.
<https://search.ebscohost.com/login.aspx?direct=true&db=rfh&AN=ATLAn3939552&site=ehost-live>
- *Terfassa, D. O. (2016). Trends and Practices of Evangelism among Migrant Churches: Examples from the Ethiopian Diaspora in Scandinavia. I R. Dowsett, I. Phiri, D. Birdsall, D. O. Terfassa, H. Yung & K. Jørgensen, *Evangelism and Diakonia in Context* (s. 289-304). Regnum Books International.
- *Walls, A. F. (2014). Mission and Migration: The Diaspora Factor in Christian History. I C. H. Im & A. Yong, *Global Diaspora and Mission* (s. 19-37). Regnum Books International.

Metode:

- *Johannessen, A., Tuftte, P.A. & Christoffersen, L. (2016). *Introduksjon til samfunnsvitenskapelig metode*. Abstrakt Forlag AS; ss. 127-159.

EX1001N Examen philosophicum (10 stp./ECTS)

Emnekode:	EX1001N
Emnenavn:	Examen philosophicum
Emnenavn nynorsk:	Examen philosophicum
Emnenavn engelsk:	Examen Philosophicum
Studiepoeng:	10
Nivå:	1000 (Grunnivå)
Undervisningssemester:	Høstsemesteret
Emneansvarlig:	Høgskolelektor Håkon Leite
Obligatoriske forkunnskaper:	Ingen
Anbefalte forkunnskaper:	Ingen
Tilbys som enkeltemne:	Ja
Studiepoengreduksjon:	10 stp. mot EX1001 10 stp. mot RLE1005 10 stp. mot EX100
Hjelpemiddeliste ved eksamen:	Alle hjelpemidler tillatt
Gjelder fra:	1. august 2018

Læringsmål:

Kunnskap

Etter gjennomført emne skal studenten kunne:

- gjøre rede for Vestens filosofi- og vitenskapshistorie og hvordan sentrale tenkere har forstått synet på mennesket, virkeligheten, og menneskets plass i samfunnet
- gjøre rede for hvordan forholdet mellom filosofi og kristen tro er forstått av enkelte sentrale filosofer
- gjøre rede for hvordan forholdet mellom menneske og samfunnsfellesskap er forstått av sentrale tenkere i filosofihistorien
- gjøre rede for hvordan sentrale tenkere i filosofihistorien har forstått grunnlaget for etisk erkjennelse
- gjøre rede for sentrale normative etiske teorier og hvordan disse begrunnes
- forklare hvordan etiske teorier og argumentasjon kan anvendes i forhold til forsknings- og yrkesetiske problemstillinger

Ferdigheter

Etter gjennomført emne skal studenten kunne:

- begrunne egne tolkninger og reflektere kritisk over problemstillinger fra filosofi- og vitenskapshistorie
- drøfte hvordan forskjellige metaetiske teorier blir avgjørende for forskjellige etiske løsninger, valg og begrunnelse
- reflektere selvstendig over grunnleggende filosofiske problemstillinger
- bruke forskningsetiske problemstillinger i sitt videre studium

Emnets innhold:

Emnet gir en grunnleggende innføring i vestlig filosofi- og vitenskapshistorien og allmenn etikk. Det vektlegges at studentene skal tilegne seg innsikt og forstå sammenhengen mellom erkjennelsesteori, virkelighetsteori og filosofisk helhetsanskuelse hos sentrale filosofer fra antikken frem til i dag.

Det gis også en innføring i grunnleggende etiske teorier og hvordan disse er begrunnet hos sentrale filosofer. Gjennom studiet av ulike etiske teorier skal studentene få øvelse i å se sammenhengene mellom etisk grunnlagsteori, problemløsning og begrunnelse. Som et forberedende studium vil emnet gi en innføring i forskningsetiske problemstillinger og vitenskapsetikk.

Organisering og arbeidsmåter:

Studiet er nettbasert. Det går over ett semester og blir organisert med nettleksjoner som vanligvis inneholder leseveiledning til pensum, veiledningstekster til nettleksjonene, lyd- eller videoopptak av forelesninger og arbeidskrav. Tidsbruken i emnet er fordelt slik at ca. 50 % av tiden går til filosofihistorie og ca. 50 % av tiden går til etikk.

Vurdering og eksamen:

Alle arbeidskrav og eksamener er individuelle og leveres digitalt. Frister for innleveringer blir kunngjort ved starten av semesteret.

Arbeidskrav:

For å kunne gå opp til eksamen må studenten ha fullført følgende arbeidskrav til fastsatt tid:

- Levere inn utkast til oppgave innen oppgitt frist for tilbakemelding fra faglærer. Oppgaveutkastet skal oppfylle krav etter gjeldende regler (se dokumentet, *Krav til oppgaveutkast ved prosessorientert vurderingsform*).

Ved «ikke godkjent» får studenten én ny mulighet i samme semester.

Eksamen:

Vurderingsform	Varighet	Varighets- type	Andel	Omfang	Kommentar
Hjemmeeksamen	3	timer	40		Filosofi- historie
Hjemmeoppgave	1	semester	60	2500 ord	Etikk

Endelig vurdering i emnet skjer på grunnlag av både netteksamen og hjemmeoppgave. Disse vektet 60-40 Ved karakterfastsettelse benyttes en gradert karakterskala fra A til F, der E er laveste ståkarakter.

Pensumlitteratur:

Filosofihistorie:

Enten:

Tollefsen, Torstein og Syse, Henrik og Nicolaisen, Rune (2001): *Tenkere og ideer. Filosofiens historie fra antikken og til vår egen tid*. Oslo: Gyldendal Norsk Forlag.

eller:

Svare, Helge (1997): *I Sokrates' fotspor. Filosofi- og vitenskapshistorie*. Oslo: Pax Forlag

Etikk:

Johannesen, Kjell E. og Vetlesen, Arne J. (2000): *Innføring i etikk*. Oslo: Universitetsforlaget

Den nasjonale forskningsetiske komité for samfunnsvitenskap og humaniora: *Forskningsetiske retningslinjer for samfunnsvitenskap, humaniora, juss og teologi*. Oslo: Komiteen 2006, 40 sider.

Finnes på hjemmesiden: <https://www.etikkom.no/forskningsetiske-retningslinjer/samfunnsvitenskap-jus-og-humaniora/>